

Rat, žrtve, nasilje i granice slobode u hrvatskoj povijesti 20. stoljeća

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2023**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:255:465224>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Croatian Institute of History](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Opće informacije		
	Ime i prezime predlagatelja	Vladimir Gajger
	Matična organizacija	Hrvatski institut za povijest
	Naziv projekta	Rat, žrtve, nasilje i granice slobode u hrvatskoj povijesti 20. stoljeća (IP-2019-04) Warvic
	Upravitelj podacima	Martina Grahek Ravančić
1.	Prikupljanje podataka i dokumentacija	
	Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	U sklopu projekta prikuplja se arhivsko, muzejsko i knjižnično gradivo koje sadrži izvorne podatke o ljudskim gubicima u ratovima na hrvatskom području u 20. stoljeću, kao i podatke o pitanju ljudskih sloboda i različitih oblika represije vlasti u hrvatskoj povijesti 20. stoljeća. Odabrani podaci, dokumenti – arhivsko gradivo, fotografije ili pak drugi različiti slikovni prilozi u .jpg, .jpeg ili .pdf formatu bit će za uporabu u znanstveno-istraživačke svrhe i rad na temama projekta. Prikupljat će se i relevantna literatura na hrvatskom i stranim jezicima i radit će se izvadci i bilješke iz literature u .doc ili .docx formatu. Ti će podaci, uz podatke prikupljene iz izvornog arhivskog, muzejskog ili knjižničnog gradiva biti temelj znanstvenih istraživanja koja će se prezentirati na znanstvenim konferencijama i u znanstvenim radovima.
	Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	Za potrebe istraživanja različitih tema projekta podaci će se prikupljaju u hrvatskim i inozemnim arhivima, muzejima i knjižnicama i prijepisom, i preslikom (skeniranjem, fotografiranjem) ili ponekad i znatno manje preuzimanjem dostupnog digitaliziranog arhivskog i muzejskog te knjižničnog gradiva. Svi suradnici na projektu imaju osobne datoteke s pripremljenim dokumentima, knjižničnim i slikovnim gradivom za kritičku analizu i njihovu objavu. U digitalnom repozitoriju bit će objavljeno arhivsko, muzejsko, knjižnično i drugo gradivo tempom kako budu ostvarivani zadani ciljevi projekta, odnosno kako pojedini suradnici na projektu budu objavljivali svoje radove. Naravno, prije prijepisa odnosno korištenja navedenog arhivskog, muzejskog, knjižničnog i drugog gradiva izvršit će se njegova analiza i provjera po pravilima metodologije struke.
	Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se	Sva dokumentacija projekta, opis i ciljevi, dostupna je na mrežnim stranicama projekta, koje podržavaju i digitalni repozitorij, a na kojemu se biti ustupljeni metapodaci o objavljenim arhivskim, muzejskim i knjižničnim dokumentima te slikovnim prilozima: naslov, autor, mjesto pohrane izvornika, podaci o preslici ili slikovnom prilogu te ključne riječi. Sva navedena dokumentacija i metapodaci omogućuju uvid u izvorno arhivsko, muzejsko i knjižnično gradivo, kao i metodologiju rada i interpretacije istraživača suradnika na projektu

	standardi koristiti pri tumačenju podataka)	
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	
	Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?	Kako je najveći dio dokumenata iz arhivskih i muzejski ustanova, u hrvatskoj ili u inozemstvu, za svaku objavu u znanstvenom radu, članku ili knjizi, potrebno je dopuštenje nadležne ustanove koja pohranjuje određeni dokument ili fotografiju ili pak neki drugi izvor ili slikovni prilog. Dakle, nakon prikupljanja podataka i njihove kritičke obrade, čuvanje tih podataka i dijeljenje – objavljivanje u znanstvenim radovima ili izlaganjima na znanstvenim skupovima i predavanjima bit će uz navođenje i poštivanje autorskog prava arhiva, muzeja i knjižnica, kao i držanje etičkih normi znanstveno-istraživačkog rada uobičajenog u društvenim i humanističkim znanostima.
	Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?	Odjel za informatiku Hrvatskog instituta za povijest pohranit će u svojem centraliziranom sustavu za pohranu podatke prikupljene odnosno nastale na projektu. Pristup podacima projekta upravlja se preko identiteta ustanove, a koji je siguran sustav i slijedi najbolje prakse u pogledu upravljanja identitetom. Centralni sustav pohranjivanja podataka Hrvatskog instituta za povijest ima dostatnu sigurnost uz stalni nadzor. Zbog potencijalnih rizika najosjetljiviji podaci, dokumenti i dr. ostat će izvan šireg dostupa, u bazama pojedinih istraživača.
	Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?	Projekt kako je zamišljen odnosno kojega je metodološkog i tematskoga tipa nedvojbeno neće rezultirati nekim patentom. A pitanje intelektualnog vlasništva će se rješavati prema odredbama Hrvatskog instituta za povijest. Kako podaci nisu podvrgnuti ugovoru i neće biti patentirani, biti će objavljeni kao javni. Za određenje prava korištenja podataka služit ćemo se Creative Commons (CC) licencom.
3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom	Radom na projektu prikupljeni podaci bit će pohranjeni na računalima istraživača i vanjskom tvrdom disku administratora digitalnog repozitorija. Odjel za informatiku Hrvatskog instituta za povijest vrši sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>) mrežne stranice projekta koja služi kao platforma za digitalni repozitorij. Usto svi suradnici, istraživači, na

	istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	projektu kopirati će podatke s osobnih računala na tvrdi disk. Kapaciteti čuvanja su 200 GB na tvrdom disku i 20 GB mrežne memorije.
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Podatke prikupljene odnosno nastale na projektu čuvat će se trajno, i nakon završetka projekta, na mrežnim stranicama projekta (digitalni repozitorij) i na vanjskom tvrdom disku. Tekstualne podatke pohranjivat ćemo u .doc ili .docx (Office Open XML) te .pdf obliku, a vizualne podatke u .jpg, .jpeg ili .pdf-u.
4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Podaci nastali radom na projektu će se dijeliti na mrežnim stranicama projekta (https://karakasmar.wixsite.com/warvic) u digitalnom repozitoriju (https://karakasmar.wixsite.com/warvic/digitalni-repozitorij). Korisnici će za podatke nastale na projektu saznati diseminacijskim aktivnostima svih suradnika istraživača na projektu.
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	Podaci koje u radu na projektu prikupljaju istraživači suradnici na projektu podliježu pravilnicima i autorskim pravima arhivskih ustanova, muzeja i knjižnica koje pohranjuju izvorno, pisano ili slikovno gradivo. A u skladu s odredbama koje su na snazi navedeni podaci, dokumenti i slikovni prilozi se i objavljuju.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima <i>FAIR-a</i> .	Da, potvrđujemo. Digitalni repozitorij projekta omogućuje pohranu, dugoročno čuvanje i diseminaciju digitalnog sadržaja.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Da, potvrđujemo. Hrvatski institut za povijest omogućuje i održava mrežne kapacitete i uslugu održavanja stranice projekta i digitalnog repozitorija,.

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima?: priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)